

Pilistvere pasun

Pilistvere küla oma leht

Daastukuu 2013 Issanda aastal

Väljaandja Barlo Kirjastus Pilistveres 2013

Maad kuulasid ja panid kokku. Pille-Riin P Kalmus ja Marit Leis

Trükiarv 500 tk. Jagamiseks tasuta.



Avalik teenus – kogukonna võimalus ise asja ajada

Eestis on üha rohkem hoogu saamas mõtteviisi, et kogukond võtab omavalitsuselt üle teenused, milles tal on rohkem kompetentsi ja huvi.

Pilistveres, ajaloolises kihelkonnakeskus, on aastakümneid tegeletud maastikukujundamisega, avaliku ruumi korrastamisega ja mõtestamisega. Kalmistu, kivikangur, memoriaal ja vana kirikuküla on need paigad, kus on püütud ajalugu talletada looduses.

Viimaste aastate heakorra ettevõtmistes on üha enam rõhku pandud puhkeala arendamisele ning kogukonda kaasates liigutud rohkem küla keskusse. Külaelanikega koos on korda tehtud jalgpalliväljak, uue ilme on saanud rahvamaja ümbrus ning lahendusi otsitakse küla-keskusele tervikuna.

2012 aasta augustikuus osales Pilistvere kogudus projektikonkursil, kus väljakutseks oli avaliku teenuse ülevõtmine ja arendamine. Projekt ja äriplaan said KÜSKist toetust ning käimasoleva ettevõtmise kaudu loodab kogudus heale kihelkondlikule koostööle, et plaanid ellu viia.

Projekti sisu ja mõte

Ühelt poolt Pilistvere kogukond jätkab oma heakorra ja haljastustööd. Teisalt, avalikkuse mõttes: mõtestatakse ja sõnastatakse selgemalt, mida on tehtud ja kuidas selle kõigege edasi minna.

Eesmärgiks pole mitte ainult hoolitsetud avalik ruum, vaid iga kogukonnaliikme panus sellesse.

Tegevus lähtub lihtsast põhimõttest: meie ise vastutame, milline on meie kogukond, siinne väljanägemine. Samuti viis, kuidas me tegutseme.



Individualismist on tekkinud hoolimatus

Viimasel paarikümnel aastal unarusse jäänud avalik ruum on justkui märgiks eestlase uue vabaduse tingimustes ülerõhutatud individualismist. Kogudus leiab, et on aeg pöörduda tagasi meie rahvale tegelikult omase ühisolemise ja koostöö juurde. Talgukorras ja ühistööna ehitatud-rajatud hooned olid nii ühises kasutuses kui vastutuses. Tuleb leida põline tunnetus, kus igaüks kannab vastustust ja ühiselt ollakse peremehed.

Et keskkonna hool ja armastus ei piirduks ainult igaühe isikliku kinnisvara, oma korteriukse või koduaiaga. Vaid kõik ka üksikuna tunnetaksime vastutust ühiselt kasutatava ruumi - avaliku ruumi- näo eest.

Peamised avalikud teenused, mida Eestis osutavad vabauhendused

- sotsiaalteenused
- kultuuri- ja spordiga seotud tegevused
- vaba- ja huviharidus
- noorsootöö ja haridus
- kohaliku elu arendamine
- elamumajandus ja heakord

Kommentaari:

„Kohalikul omavalitsusel puudub otsene kohustus või vajadus eelistada avalike teenuste osutamisel partnerlust nii-öelda majavälise organisatsioonidega. Kuid mitmete eesmärkide saavutamisel võib olla just vabauhenduste kaasamisel eelis. Seda nii uue oskusteabe, kui uut moodi lahenduste rakendamiseks avalike teenuste pakkumisel, kus senine teenuse korraldus on osutunud probleemseks. Paljudes valdkondades on vabauhendustel ainulaadsed teadmised ja kompetentsus, kuna neil on otsene ja lähedane suhe eri ühiskonnagruppidega (nt kogukonnad või ka riskirühmad). Samuti on ühendustel tihti parem võimalus avalike teenuste osutamise kaasata vabatahtlikke, muutes selle kaudu avalike teenuste osutamise otseselt „meie asja ajamiseks.“



Veiko Lember (TTÜ Ragnar Nurkse innovatsiooni ja valitsemise instituudi vanemteadur)

Pilistvere kihelkonna heakorrateenuse arendamine: esteetika on eetika

Kestus: november 2012 – aprill 2014

Tegevused kogukonnas: infopäevad, teoreetilised ja praktilised koolitused, talgud ja rahvusvaheline talgulaager, noorte suvine tööharjutus.

Väljundid: Pilistvere küla maastikuline tsoneering, kalmistueeskiri, kalmistu inventeerimisplaan, väljatöötatud avaliku teenuse delegeerimise lepingud

Partnerid: Kihelkonna omavalitsused, Pilistvere vabauhendused, Muinsuskaitseamet, Artes Terrae, Roheline Ruum.

Lapse töö on mäng



Elu, see ongi mäng. Kes mängib mänguasjadega, kes pärisasjadega.

Laste seisukohalt saavad lapsevanemad ja teised suured inimesed- täiskasvanud- ise kõige paremini lapsi mängima innustada.

Üheks selliseks mängu õppimise kohaks on koduõuel asuv mänguväljak, mis samal ajal arendab fantaasiat ja teeb lapse ka tugevamaks. Selleks, et laps hakkaks mängima ning enda ümber mängu leidma on vaja lapsega koos teutseda ja temaga suhelda. Täiskasvanu saab olla lapsele mängus

ja mängu õppimisel eeskujuks ja toeks. Iga lapse jaoks on väga tähtis, et tema tegevusele, misiganes see ka poleks, kaasa elatakse ning tagasisidet antakse.

Meie korrusmajade muruplats on mänguväljaku ootel: ootavad lapsed ja ootavad lapsevanemad. Nii on tulnud mõte suvehooajal ehitada sinna üheskoos midagi põnevat. Teha seda natuke teistmoodi ja mänguliselt: mänguväljak palkidest ja talgukorras: üheskoos lapsed, nende vanemad ning külaelanikud.

Puit on olnud juba väga-väga ammu heas materjaliks nii väikeste mänguasjade voolimisel, kui ehitamisel. Traditsiooniline puutööoskus ja teadmised palkidest ehitamise võimalustest peaks tegema mängu põnevaks ka suurtele.

Miks siis mitte nüüd ja meie ning miks siis mitte mänguväljak? Koos tegemine, koos õppimine liidab meid perekonnana, külaelanikena ning annab võimaluse teha midagi oma küla lastele. Mäng tundub sageli liialt lihtne, et täiskasvanu laste tegemistesse sekkuda tahaks.

Siiski: tuleme kokku ja mängime: õpime puutööd ja teeme üheskoos suuri mänguasju: kiige, liivakasti ja loomi. Lapsed on tänulikud iga koosoldud hetke eest.

Käthlin Evert
Korrusmaja elanik

Kaugelt maalt

Pilistvere – noorte eelkasvatusepeenar

Mulle on välismaal olek õpetanud palju alandlikkust. Võõraste kultuuriruumi minikul on paratamatult, et ei saa kohe inimestest, nende käitumisest ja naljadest aru. Ja pole lihtsalt võimalik oma reegleid kehtestama hakata. Nii oligi algul selline juurteta tunne - pole kusagilt kinni haarata. Aga päev-päevast muutub pind „krobelisemaks“ ja peagi avastad end juba tuttavatest olukordadest ja tunnend end pingevabamalt ning peagi naudid kõike uut. Pilistvere on olnud mulle nagu eelkasvatusepeenar, kuna suveti on seal palju rahvusvahelist seltskonda. Näiteks tänu vabatahtlike laagri 2012. a. suvel leidsin endale Hispaanias juba eelnevalt kaks sõpra. Ühel neist õnnestus mul mõni aeg tagasi Põhja Hispaanias Oviedos ka külas käia ning teine noormees elab minuga samas linnas, Sevillass. Olen ka teiste sama laagri vabatahtlikega aktiivselt ühenduses. Võin küll öelda, et Pilistverest sain ma endale õhkuõusmiseks tiivad. Sain julguse suurelt unistamiseks, julguse nende poole püüdlemiseks ning julguse ka eksimiseks.

Pilistvere on minu jaoks kodu, minu maapealne paradiis, minu varjupaik. Ma tean ning mul on kindlustunne, et olen alati avasüli tagasi oodatud.

Marta Pedosk, Sevilla, Hispaania

EESTI-SWEITSI KOOSTÖÖPROGRAMM
ESTONIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

Lühiuudised

Vitspunitud päikesevarjud randa

Märtsi alul sõitis, kohalikele juba peaaegu et sõbraks saanud, Urmas Udso oma piruka-autoga Pilistverre. Katusel pilliroog, ideeks päevavarjud. Päeva jooksul sai punumiskoolituse käigus ka esimene päikesevari valmis. Välimuselt sarnane sellele, mida näeb piltidel, mis reklaamivad päikeseloojangut Kariibi mere ääres. Lume sulades ja maa tahenedes viiakse „kariibi-mere-varjud“ randa. Pilistvere inimesed on hea mitu aastat järveranda parendanud ning puhkeala kasutus on seeläbi kordades aktiivsemaks muutunud.



Tuli Järvesaarel

Eesti Vabariigi 90. Aastapäeva tähistamist alustati Eestis 2008. aastal tuleskulptuuriga Eestimaa südamest, Pilistverest. Sealt edasi on kogukonna rahvas igal aastal tule süütamist järvesaarel oluliseks pidanud ja ilusat traditsiooni jätkanud. Kord rohkem, kord vähem on ikka aatelisi inimesi õhutihamaras kogunenud, et laulda Eesti hümni, süüdata lõke ning elava tule juures mõelda meie kõigi Eestile.



Viljandi noorsootöötajad tutvusid Pilistvere noortetöoga



5.märtsil käisid Viljandimaa noorsootöötajad tutvumas Kõo valla ja Pilistvere noortetöoga. See, et väikeses kohas tehtav noorsootöö pälvis maakondlikku tähelepanu, on suur tunnustus. Võimalus jagada oma kogemusi ning Pilistvere omapärast tulenevat noorsootöö mudelit aitab loodetavasti kaasa ka üldisele koostööle noortetöö valdkonnas.

Riina Tootsi, Viljandimaa noortevaldkonna juht tõdes, et Pilistveres sai rõhutatud väga olulisi noortega töötamise põhimõtteid. See omakorda aitab kaasa laiema pildi kujunemisele noorsootöös tervikuna.

Uisuväljahooaeg saab varsti ümber

Selle hooaja uisuväli avati juba varakult, enne jõuluaega. Vaevalt sai jõulumaa pidamise väsimus kontidest välja, kui esimesed agarad järvel lund rookima asusid. Nii said kõik talvised pühad minna uisutamise meeleolus. Tore on tõdeda, et maarahvas oskab ja tahab üha rohkem talialasid harrastada ning ka lapsi telerite ja arvutite eest õue kupatatakse. Veebruari lõpu sula rikkus küll mitmeti uisujää siledust, kuid jääolud on veel head ja uisud pastoraadis saadaval. Tule tee uisusõit kevadesse, kuniks veel miinust jagub!

Roland – laulukooris kõigi lemmik



Pilistvere Noortekooriga liitus kauaoodatud ja soovitud liige – Roland. Tema tulekut valmistati ette pikalt: kirjutati mitu projekti, kuid ebaõnnestunult; räägiti mitmele inimesele, kuid ebaõnneks ja kogemata saadeti koori hoopis vale tegija...Casio.

Lõpuks aga, peale augustikuu ühiskontserti Tõnis Mäega, oli asi klaar: sõbrad ja sõpruskogudused Soomest võtsid enda kanda „õige Rolandi“ leidmise ja Pilistverre jõudmise. Pühapäeval, 3. märtsi kooriproovis tegi äsjasaabunud Roland ka häält ja kahvatas kõiki: koorijuht Ele libistas käsi Rolandi klahvidel ja säntis tämbreid. „Ilu, andekust ja tugevat häält ei jõua ära kiitagi,“ rõõmustab Ele. Varem hoidis Ele, kooriproovide käigus, päevinäinud tiibklaveril mitu aastat elu-ja-häält sees. Nüüd on kergem käia esinemas, teavad ja kiidavad noored. Pilli laenamine ja logistika on olnud päris keeruline ja tülikas.

Suur tänu Pälkäne, Säkylä, Siuntio ja Lahti kogudus ning eraannetajad.

Samuti Jari Kempainen ja Arvi Tunkelo, kes uue digitaalklaveri „Roland -FP4“ koos kõige vajamineva varustusega Pilistverre toimetasid ning üles seadsid.

Pilistvere küla tegevuskalender

- 9. veebruar Kõo valla vastlattrall Pilistvere järvejääl
- 24. veebruar Eesti Vabariigi 95. aastapäeva elav tuli järvesaarel
- 30. aprill: Vaba Tahte Ülistus. Kirikukontsert: Maarja-Liis Ilus ja Pilistvere noorekoor
- 1. mai: Teeme ära! Talgud küla ühismaatükkidel
- 19. mai: Leeripüha
- 26. mai: Suvekohvik „Ingel“ 6. Hooaja avamine
- 14. juuni: Küüditamise aastapäeva mälestusteenistus kivikangrul
- 23. juuni: Jaanikujalka turniir ja jaaniõhtu karestikuplatsil
- August: Külatalgud koos rahvusvahelise talgulaagriga
- August: Memento kokkutulek, ERS 25
- 24. august Külapäev
- Oktoober: külatalgud ja kogukonna koosolek
- 2. november: Hingedepäeva külaline pastoraadis
- 13-14 detsember: Pilistvere Jõulumaa rahvamajas
- Detsember: uisuväli koos uisulaenutusega järvejääl

VILJANDIMAA VABAÜHENDUSTE ÜMARLAUD Pilistveres

20. märtsil kolmapäeval kell 12.30–16.00
teemal „Iga edulugu algab ebaõnnestumisest“

Oodatud on kõik aktiivsed kodanikud, kes soovivad kaasa rääkida ja arutleda.

Päevakava

- 11.45 ühine väljasõit bussiga Viljandist talviselt Vabaduse platsilt
- 12.45 lõunaga koos saabub kevad kell 13.01
- 13.15-14.00 Hermann Kalmuse mõtisklus päevateemal ja Pilistvere näidetel
- 14.00-16.00 Ühine arutelu
- 17.00 tagasi Viljandis

Palun andke oma osalemisest teada kristi@viljandimaa.ee

Mida laulmine mulle annab?

Kersti Aun, Kõo



„Vahepeal ma ei laulnud päris tükki aega ja mõtlesin, et ei teegi seda enam kunagi. Nüüd on mul väga hea meel, et otsustasin Pilistvere noorteansambliga ühineda. Laulmine on mulle alati meeldinud, seda on mu vanemad mulle ikka ja jälle meelde tuletanud. Laulmine annab mulle alati hea tujuga ja mõnusa tunde. Isegi siis kui raadiost tuleb uus laul ja oskan vaid mõnda sõna kaasa laulda, on tore. Muusika on minu kirg.“

Kuna laulan kooris, siis annab see ka võimaluse olla oma head sõpradega ning nendega koos laulda.“

Kelly-Riin, Pilistvere

„Kindlasti annab laulmine mulle võimalust ennast arendada ning kauge- male jõuda kui ma hetkel olen. Kuna laulan kooris, siis annab see ka võimaluse olla oma head sõpradega ning nendega koos laulda.“



Laura Tähemaa, Võhma



„Laulmine on midagi, millest ma ei loobuks. Pärast väsitavat koolinädalat, nädalava- hetuse lõpuks on see just millega tegeleda! See annab juurde särtsu ning on energialaeng, et minna uude nädalasse. Esimene asi, mida õppisin oli: laulda tuleb mõttega! Laulda tuleb südame ja mõttega, vaid siis õnnestub see täielikult!“

hetuse lõpuks on see just millega tegeleda! See annab juurde särtsu ning on energialaeng, et minna uude nädalasse. Esimene asi, mida õppisin oli: laulda tuleb mõttega! Laulda tuleb südame ja mõttega, vaid siis õnnestub see täielikult!“

Laura Priivits, Kõo

„Laulmine annab mulle hea tunde. Kui laulan, siis suudan unustada pahad asjad, ainult laulan. Üldiselt olen avalikkuse ees häbelik, aga laulmine, eriti kooris laulmine, annab julgust ja loomingu- lusest. Hea laul tuleb minuga kaasa, jään mõtlema oma elule.“



„Laulmine annab mulle hea tunde. Kui laulan, siis suudan unustada pahad asjad, ainult laulan. Üldiselt olen avalikkuse ees häbelik, aga laulmine, eriti kooris laulmine, annab julgust ja loomingu- lusest. Hea laul tuleb minuga kaasa, jään mõtlema oma elule.“

Saamuel Pedosk, Pilistvere



„Olen laulmisega tegele- nud lapsest peale. Meeldib. See on miski, mis mul hästi välja tuleb ja sellest saan innustust. Lauldes on en- nast lihtsam väljendada. Pärast lauluproovi olen mitu tundi või päeva laulmise lainel.“

„Olen laulmisega tegele- nud lapsest peale. Meeldib. See on miski, mis mul hästi välja tuleb ja sellest saan innustust. Lauldes on en- nast lihtsam väljendada. Pärast lauluproovi olen mitu tundi või päeva laulmise lainel.“

Küsitluse koostas Marit Leis

